

SLAVKOVSKÉ NOVINY

pro město Slavkov a okolí.

25. května 1945.

1.50 Kč

Číslo 23.

ZPRÁVY TASS.

Slavnostní přehlídka Hnutí odporu v Dánsku. Dne 23. května konala se v Kodani slavnost Hnutí odporu, jíž se zúčastnilo na 20.000 členů z Kodaně, kteří v hlavním městě vystupovali činně proti německým zařízením a Němcům. První prošla ulicemi kodaňskými skupina občanských partyzánů. Největší akty sabotáže byly spáchány jejich členy, většinou mladými dělníky továren. Celkem vykonala skupina na 1.000 sabotážních činů. Tato skupina měla vlastní dílnu, v níž se vyráběly také automatické pušky. Velký zájem obyvatelstva připoutala na sebe skupina partyzánů z ostrova Amager. Prošla ulicemi města s dánskými i sovětskými prapory a také s praporem dánských dobrovolníků ze španělské občanské války proti Frankovi. Amagerská skupina měla přes 2.500 účastníků. Vedl ji syn známého dánského spisovatele Martina Andersena Nexö. Po přehlídce se konalo v největším kodaňském parku uvítání partyzánů — miláčků kodaňského obyvatelstva — asi 200.000 obyvateli města. Na této, největší dosud v Kodani manifestaci, byla přijata resoluce, v níž se vyjadřuje vděčnost spojencům za to, že rozdrtila nacistické Německo a osvobodila Dánsko. Dánský lid je hrdý na to, že v tomto velkém zápase pomáhal spojencům. Čistka v zemi je v proudu a všechny nacistické elementy budou nemilosrdně vymeteny, a to bez ohledu na osoby. My stojíme pevně, praví se dále v resoluci, za naši vládu a tou politikou, kterou naznačil ministerský předseda. Národ, který již v dobách okupace měl vládu nad svými věcmi ve vlastních rukou, musí i v budoucnosti řešit všechny otázky vnitřní i zahraniční politiky země pod heslem: Vůle lidu — zákon vlastí!

Prohlášení Šubašiče a Masaryka mexickému novináři. List El National uveřejňuje besedu svého dopisovatele s ministry zahraničních věcí Jugoslaviie a Československa Šubašičem a Masarykem. Část této rozmluvy se také týkala vztahů mezi těmito zeměmi a Sovětským svazem. Šubašič prohlásil: „V politickém ovzduší kolují zprávy, odporující jasné politice SSSR v jeho vztazích k malým evropským národům. Mluví se o vládách, jež byly těmito zemím vnuceny a to je pomluva. Jak naše tak i československá vláda byly každá svým osobitým celkem a byly utvořeny ještě před vstupem SSSR do evropské války za osvobození evropských národů. Partyzáni maršála Tita byli činní dávno před tím, než by mohla Rudá armáda uskutečňovat na Balkáně své strategické cíle za osvobození Jugoslaviie. Vláda presidenta Beneše je touž vládou, jež žila ve vyhnanství v Londýně. Není pravdou, že většinu míst v naší vládě mají komunisté. Naše smlouva s SSSR o vzájemné pomoci je dohodou, založenou na vzájemné spravedlnosti. Ruská vojska opustí Jugoslaviu tento měsíc a nemají proto v úmyslu okupovati Terst nebo některá jiná jugoslávská města.“ Podle mínění Šubašiče berou na sebe spojenci tím, že chtějí zajistit světu bezpečnost a malým národům svobodu ohromnou odpovědnost. S touto odpovědností nelze žertovat. Rusko nepo-

žaduje existenci závislých států, ale přirozeně je rozhodně proti existenci států, jejichž vlády byly středisky intrik a politických pletichářů. Toto přikazuje pocit odpovědnosti a jinak nemůže být tento požadavek chápán.“

Ministr zahraničních věcí Masaryk zdůraznil, že některá politická místa zlomyslně kritizují přátelství s SSSR. Pravda je to, že jsme Sovětskému svazu zavázáni za osvobození velké části naší země, což bylo doplněno rychlými akcemi angloamerických vojsk na západě. Naše smlouva s Ruskem zaručuje svobodu činnosti oběma stranám. V Československu nemůže být v žádném případě ustaven sovětský režim; naše republikánská forma je pro nás ideologickou osnovou k tomu, abychom viděli v Sovětském svazu nejen nynějšího svého spojence, ale spojence v každém čase. Nikdy nezapomeneme, jak jednalo Rusko v době Mnichova. O poměru polsko-sovětském pravil Masaryk, že Rusko nemá jiných přání, než vytvořit v Polsku režim, odpovídající přáním polského národa, ale nemůže dovolit, aby jakákoliv polská vláda byla jako dříve střediskem protisovětské propagandy. To je stanovisko více než rozumné. Náš národ sám by v Praze nestrpěl vládu, která by jakkoliv vystupovala proti Sovětskému svazu.

Zpráva z Londýna.

Admirál Dönitz, vrchní velitel německých námoř. sil před podepsáním příměří, generál Jodl, náčelník německého generálního štábu, Speer, ministr výroby, všichni členové prozatímní německé vlády ve Flensburgu, na 420 generálů a vyšších důstojníků a na 5.000 nižších důstojníků bylo zatčeno a uvězněno. Generál Friedeburg, jenž podepsal německý akt o kapitulaci spáchal sebevraždu. Otrávil se v koupelně cyankalim. Londýnská emigrantská vláda sestavila svůj seznam válečných zločinců. Je na něm za Hitlerem na 15.000 jmen.

Do britských přístavů a do přístavů dominií připlulo dobrovolně 44 německých ponorek. Kromě toho bylo zajato ve francouzských nebo jiných přístavech na 200 německých ponorek.

Ministerský předseda Churchill je zaměstnán tvořením přechodné vlády, jež povede vládní věci do voleb. Volby budou 5. července a nynější parlament bude rozpuštěn 15. června. Nynější koaliční vláda je v úřadě 5 let, parlament 10 let. Konservativci mají v parlamentě 351 členů, Labour Party 170 členů.

V terstské otázce nastalo další uklidnění. Maršál Tito navrhl na spravování Terstu smíšenou spojeneckou komisi, jíž by předsedal maršál Alexandr. Úředníci správy by však byli Jugoslávci.

Na 550 létajících pevností svrhlo dnes na Tokio asi 4.500 tun bomb.

Tři hlavní velmoci se dohodly v San Francisku, jak se bude provádět právo veta těchto velmocí. Mnoho drobných otázek s tím spojených bylo rovněž odstraněno.

Čtk. Ministerský předseda V. Churchill odstoupil.

Z vyšších důstojníků v ČSR byli zajištěni: generál Syrový, Marvan, Engler, Rauš, Korbelský, plk. Konečný a j.

Dohodneme se všichni?

Skvělý a napodobeníhodný příklad opravdové práce na vybudování nové republiky podala malá vesnička ve slavkovském okrese Lovčičky. Tam se v pátek dne 18. května 1945 sešli zástupcové Sokola, Orla a Sportovního klubu a dohodli se na společné práci do budoucna. Od toho dne je v Lovčičkách jediný tělovýchovný spolek mládeže, který si z členů bý-

valých tělocvičných spolků zvolil jednotný výbor tělesné výchovy. Jeho předsedou je řídící učitel Eduard Veselský, místopředsedou Josef Jelínek a jednatelem František Vurst. — Doufáme, že tento první skvělý příklad nezůstane osamocen. —

Z OKRESU — PRO OKRES.

Přinášíme několik obrázků z našeho venkova, z nichž si každý může udělat jasný úsudek, jakou svobodu přinášel svým obětem něm. „Herrnvolk“.

Hostěrádky-Rešov. Na pomníku padlých hrdinů z první světové války musela býti zničena jména padlých za svobodu. Zvon na kapliče — přes 120 roků vyzváněl denně místním občanům — byl ukraden. Ve škole zničeny české památky, mapy a většina knih odvečeny do Vyškova. I v domácích knihovnách Němci řádili — u pana Jana Kropáčka z č. 198 — zničili neb ukradli vzácné knihy jako Mánesovy kresby, Špalíčka a p. Obecní kronika zmizela. — Za svoje vlastenecké přesvědčení odvečen Ant. Apoštol, dělník ze Zbrojovky do Oranienburgu u Berlína; je tam 6 roků a dosud se nevrátil.

Šaratic. Ze školy odvezeny všechny mapy a část knih z knihoven učitelské i žakovské. Z kostela ukradeny 4 zvony, mezi nimi i památný „Mariánský zvon“ ze 14. století, který byl přelit v Linci r. 1872. — Na věži zůstal jediný zvon — sv. Mikuláše, vážící 13 q ze 16. století (s tímto nápisem: Haec campana facta est. per magistrum Mathiam de Mezricz anno Domini millesimo quingentisimo vicesimo tertio ad laudem Dei Omnipotentis et in honorem beati Nicolai, cuius viget memoria in Scharaticz.). — V koncentračním táboře v Dachau byl vězněn přes 3 roky František Přerovský ze Šaratic.

Ótnice. Busta presidenta Masaryka z pomníku padlých odstraněna, sokolská knihovna — asi 200 svazků — odvezena. Ve škole — jako všude — mapy a knihy odvezeny. Z kostela odvečeny 2 velké zvony. V koncentračním táboře byli pro opuštění práce v Německu uvězněni: Stanislav Skulínek v Osvětině, Josef Gajda, Josef Svoboda asi 9 měsíců, Bohuslav Svoboda v Buchenwaldě asi 26 měsíců a dosud se nevrátil, Ant. Hoznědl tam zemřel a Jan Valný byl „na studium“ v Kaunicových kolejích v Brně.

Lovčičky. Jedna z mála vesniček, které si uchránily své knihovny neporušené, i obrazy presidentů již visí na svých místech ve třídách. Na vyšetření na policejním ředitelství byl šofér Bořivoj Okůrek. Odvezeny 3 zvony.

Milešovice. Ve škole zničeny busty obou p. presidentů, školní i obecní knihovny ochuzeny o ty nejlepší knihy; 2 zvony ukradeny. Z místních rodáků Josef Kundera, učitel v Okříškách vězněn 2 roky v Kaunicových kolejích, pak rok ve Vratislavi, Alois Kundera, řídící učitel asi týden vyšetřován v Brně, Jan Zobal, dělník 6 týdnů v Kaunicových kolejích. V kárném táboře v Plzni byli dělníci: Josef Kovač, Jakub Jedlička a Frant. Plchoť.

Kobeřice. Výchovné pomůcky naší československé mládeže — jako všude — tak i v kobeřické škole byly zničeny. Pomník padlých musel zmizet — a také zmizel celý. Byl spuštěn do země — dnes však byl vyzvednut ze své dočasné skrýše a stojí v původní kráse na svém místě a občanstvo se připravuje na neděli 27. května, kdy bude slavít jeho „Vzkříšení“. Učitel Miroslav Novák byl v Kaunicových kolejích od 27. března 1943 do 23. ledna 1945, ve vyšetřování v Brně byl odvážný studující Ludvík Koukal a též nynější řídící učitel František Kolář.

Prace. V koncentračním táboře zemřel Rudolf Budík, dělesloužící letec, František Fatka, stolař pobil si v Buchenwaldě přes 2 roky, Pavel Čoudek, tovární dělník 6 týdnů na Špilberku a Václav Kuda 6 týdnů v Kouničkách.

Hodějice. Dne 20. května o svátcích svatodušních uspořádal Národní výbor v Hodějicích slavnost osvobození Československé republiky. Po deváté hodině ranní shromáždil se velký zástup mužů před Hospodářskou besídkou, odkud v průvodu s hudbou za smutečních pochodů odebral se na hřbitov, kde uspořádána pietní oslava padlých ruských a rumunských hrdinů, na jejichž hroby položeny krásné věnce. Slavnost zahájil člen Národního výboru Jaroslav Florián, načež se ujal slova farář F. Meixner ze Slavkova, který ve svém proslovu vzpomněl padlých ruských hrdinů i rumunského hrdiny, kteří odpočívají na našem hřbitově, dále všech těch, kteří byli umučeni v koncentračních táborech, zvláště kněží, kteří zaplatili krvavou daň tamtéž a našich hrdinů, padlých v československé armádě. Smuteční slavnost byla zakončena hymnami: ruskou a československými. Všechny přípravy pro konání polní mše za padlé hrdiny vykonány, ale déšť zmařil tuto vrcholnou část dopolední slavnosti a proto mše sv. sloužena v místní kapli. Odpolední nepříznivé počasí nedovolilo konání průvodu vesnicí na hřiště Sokola v Hodějicích. Proto odpolední slavnost konána v sále Hospodářské besídky. Slavnost zahájil řídicí učitel H. Buček proroctvím J. A. Komenského, že vláda lidu českého vrátí se do jeho rukou, načež zazpívány místním pěveckým kroužkem za řízení odborného učitele O. Pohleho dva sbory: Vzplanula zora a Bývalí Čechové. Slavnostní řeč přednesl ředitel měšť. školy p. Josef Brauner ze Slavkova, který historicky dokumentoval vývoj událostí r. 1938—45. Nabádal přítomnou školní mládež k pilnosti a kázni, kladl též na srdce dospělých, aby svědomitě a pilně konali své povinnosti k rozkvětu republiky. Projev zakončil holdem vítězné Rudé armádě a spojenců, naší československé armádě, maršálu Stalinovi a presidentu dr. Edvardu Benešovi. Bouřlivý potěšek odměnil hluboce založenou řeč přednášejícího. Žákyně Zdenka Červinková a Irena Konarská přednesly 3 básně. Sborem „Sláva Tobě“ a hymnami zakončena vážná část pořadu. Následovaly tanečky krojované drobotiny a odrostlejších děvčat, které nacvičila pí. J. Cigánková. Nescházela ani dvě samostatná kola (sola) těch nejmenších a to bylo radostí, smíchu a hlavně spokojeností maminek, které jako vždycky dovedly své děti krásně do krojů nastrojiti. Přes nepříznivé počasí vyzněla slavnost osvobození důstojně a zanechala u přítomných hluboký dojem. H. B.

Také ostatní obce našeho okresu by mohly podat o sobě alespoň malou zprávičku! —

Vyhláška okresní nemocenské pojišťovny ve Vyškově. Upozorňujeme, že všichni zaměstnavatelé musí vůči uvedenému ústavu plnit svoje povinnosti — až na další — jako dosud, zejména pokud se týká přihlašování, odhlašování a hlášení změn mezi zaměstnanci. Pojišťovna je povinna vypláceti svým k práci neschopným pojištěncům nemoc. podporu. Poněvadž však nemá k tomu hotových prostředků, vybízí všechny zaměstnavatele, aby dlužné pojistné platili hotově u pokladny okresní nem. pojišťovny ve Vyškově, nebo u její pobočky ve Slavkově u Brna, Brněnská ulice. Je ve veřejném zájmu, v zájmu zdraví mnoha dělníků a jejich rodin, aby pojistné bylo zaplaceno ihned.

Na sociálně postižené darovali: F. Blažek 1000 Kč, pí Kratinová 1200 Kč, Dr. M. Pospíchalová 5000 Kč, K. Schovanec 5000 Kč, L. Újezdský 2000 Kč, B. Chobola 400 Kč, J. Mokřý 1000 Kč, F. Habala 1500 Kč, Š. Habalová 1500 Kč, pí Dohnálková 2000 Kč, major Kubín 500 Kč, P. Hon 2000 Kč, J. Šmerda 5500 Kč, H. Osers 500 Kč, F. Kolbáček 1000 Kč, F. Andrla 200 Kč, J. Hanák 1000 Kč, A. Jurásek 113 Kč, nejmenovaný 2000 Kč, O. Rotrel 150 Kč, L. Láníček 500 Kč, J. Bílý, Zbýšov 1500 Kč. — Děkujeme!

Oznámení. Firma ing. Stratil, stavební podnik v Brně, Matzenauerova 4, hledá zaměstnance, a to zedníky, tesaře, betonáře a pomocné dělníky. K nastoupení pro důležité práce ihned! Přihlášky ze Slavkova a okolí přijímá Hugo Osers, technický úředník firmy, Slavkov, Zhořelova ulice 511.

Nákladem Národního výboru ve Slavkově. Zodpovědní redaktoři Josef Hanák a P. J. Mrva. Knihitiskárna Řetický a Vencelides, Slavkov u Brna.